

Cuprins

Capitolul I. Definiția și izvoarele dreptului transporturilor	1
§ 1. Definiția dreptului transporturilor	1
§ 2. Izvoarele dreptului transporturilor	4
Capitolul al II-lea. Teoria generală a contractului de transport de bunuri	13
§ 1. Sediul materiei	13
1.1. Principalele acte normative care configurează teoria generală a contractului de transport de bunuri	13
1.2. Corelația dintre Codul civil și actele normative adoptate anterior intrării sale în vigoare	14
1.3. Aspecte de drept tranzitoriu în materia contractului de transport de bunuri	15
§ 2. Calificarea unui contract drept contract de transport de bunuri	15
2.1. Regula pe baza căreia se realizează calificarea	15
2.2. Identificarea trăsăturilor esențiale ale operațiunii de transport de bunuri – obiect al contractului de transport de bunuri	16
2.3. Obligația de a transporta un bun – trăsătură esențială a operațiunii de transport de bunuri	17
2.4. Obligația de a plăti un preț – trăsătură esențială a operațiunii de transport de bunuri	18
§ 3. Părțile contractului de transport de bunuri	18
3.1. Transportatorul – parte la contractul de transport	18
3.2. Expeditorul – parte la contractul de transport	20
§ 4. Încheierea contractului de transport de bunuri	21
4.1. Condițiile referitoare la validitatea contractului de transport de bunuri	21
4.2. Condițiile referitoare la proba contractului de transport de bunuri	22
§ 5. Emiterea documentului de transport	23
5.1. Definiția documentului de transport	24
5.2. Întocmirea documentului de transport	24
5.3. Clasificarea documentelor de transport	25
5.4. Funcțiile documentului de transport	27
§ 6. Caracterele juridice ale contractului de transport de bunuri	28
§ 7. Efectele contractului de transport de bunuri	30
7.1. Obligațiile expeditorului	31
7.1.1. Obligația de a ambala bunurile ce urmează a fi transportate	31

7.1.2. Obligația de a preda bunurile ce urmează a fi transportate _____	32
7.1.3. Obligația de a întocmi și preda documentul de transport _____	33
7.1.4. Obligația de a preda documentele suplimentare necesare efectuării transportului _____	34
7.1.5. Obligația de plată a prețului contractului de transport _____	34
7.2. Obligațiile transportatorului _____	36
7.2.1. Obligația de a prelua bunurile ce urmează a fi transportate _____	37
7.2.2. Obligația de a elibera recipisa de primire a bunurilor transportate _____	37
7.2.3. Obligația de a transporta bunurile la care se referă contractul de transport de la locul de plecare la cel de destinație _____	38
7.2.4. Obligația de a conserva bunurile transportate _____	38
7.2.5. Obligația de a respecta termenul de transport _____	39
7.2.6. Obligația de informare cu privire la ajungerea bunurilor transportate și la termenul de preluare a acestora _____	39
7.2.7. Obligația de predare a bunurilor transportate _____	39
7.3. Obligațiile destinatarului _____	40
7.3.1. Obligația de plată a prețului contractului de transport _____	40
7.3.2. Obligația de a restitui documentele de transport emise ca titluri negociabile _____	41
§ 8. Modificarea contractului de transport de bunuri _____	41
8.1. Dreptul la contraordin/Dreptul de dispoziție ulterioară _____	42
8.1.1. Conținutul dreptului la contraordin/al dreptului de dispoziție ulterioară _____	42
8.1.2. Titularul dreptului la contraordin/dreptului de dispoziție ulterioară _____	43
8.1.3. Exercițarea dreptului la contraordin/dreptului de dispoziție ulterioară _____	44
8.2. Împiedicarea la executarea transportului _____	45
8.2.1. Drepturile transportatorului în caz de împiedicare la executarea transportului _____	46
8.2.2. Dreptul expeditorului în caz de împiedicare la executarea transportului _____	47
§ 9. Angajarea răspunderii întemeiate pe contractul de transport de bunuri _____	47
9.1. Angajarea răspunderii contractuale a transportatorului pentru pierderea bunurilor transportate _____	48

9.2. Angajarea răspunderii contractuale a transportatorului pentru deteriorarea sau avarierea bunurilor transportate _____	52
9.3. Angajarea răspunderii contractuale a transportatorului pentru neefectuarea sau pentru depășirea termenului de transport ____	52
9.4. Prescripția în materia acțiunilor fundamentate pe contractul de transport de bunuri _____	52
JURISPRUDENȚĂ _____	53
Capitolul al III-lea. Contractul de expediție _____	63
§ 1. Sediul materiei _____	63
1.1. Acte normative reglementând regimul juridic al contractelor de expediție încheiate înainte și după data de 1 octombrie 2011 ____	63
1.2. Aspecte de drept tranzitoriu referitoare la contractele de expediție încheiate anterior datei de 1 octombrie 2011 _____	66
§ 2. Calificarea unui contract drept contract de expediție _____	66
2.1. Definiția contractului de transport de expediție _____	66
2.2. Regula pe baza căreia se realizează calificarea _____	66
2.3. Identificarea trăsăturilor esențiale ale operațiunii de organizare a unui transport de bunuri _____	67
2.4. Obligația asumată de un profesionist de a încheia în nume propriu și în contul celeilalte părți un contract de transport și de a îndeplini operațiuni accesorii – trăsătură esențială a contractului de expediție _____	68
2.5. Obligația de a plăti o remunerație – trăsătură esențială a contractului de expediție _____	69
§ 3. Părțile contractului de expediție _____	69
3.1. Comitentul – parte la contractul de expediție _____	70
3.2. Expeditorul – parte la contractul de expediție _____	70
§ 4. Încheierea contractului de expediție _____	71
4.1. Condițiile <i>ad validitatem</i> în materia contractului de expediție ____	71
4.2. Condițiile <i>ad probationem</i> în materia contractului de expediție ____	71
4.3. Contractele-tip în contextul reglementării legale a contractului de expediție _____	73
§ 5. Caracterele juridice ale contractului de expediție _____	73
§ 6. Efectele contractului de expediție _____	75
6.1. Obligațiile expeditorului _____	75
6.1.1. Obligația de a încheia un contract de transport și de a îndeplini operațiunile accesorii _____	76
6.1.2. Obligația de a exercita contraordinul _____	77
6.1.3. Obligația de a respecta instrucțiunile comitentului în ceea ce privește alegerea traseului, mijloacelor și modalităților de transport al mărfii _____	77

6.1.4. Obligația de a acționa în interesul comitentului în ceea ce privește alegerea traseului, mijloacelor și modalităților de transport al mărfii _____	78
6.1.5. Obligația de predare a bunurilor la locul de destinație _____	78
6.1.6. Obligația de a asigura bunurile ce fac obiectul transportului _____	79
6.1.7. Obligația de a preda comitentului premiile, bonificațiile și reducerile tarifelor obținute de expeditor _____	79
6.2. Obligațiile comitentului _____	80
6.2.1. Obligația de a plăti comisionul datorat expeditorului _____	80
6.2.2. Obligația de a plăti contravaloarea prestațiilor accesorii și a cheltuielilor efectuate în vederea realizării acestor prestații _____	80
§ 7. Denunțarea unilaterală a contractului de expediție _____	81
7.1. Natura juridică a revocării _____	81
7.2. Exercițarea dreptului de a revoca (denunța unilateral) contractul de expediție _____	82
§ 8. Angajarea răspunderii contractuale fundamentate pe contractul de expediție _____	83
8.1. Situațiile care pot antrena răspunderea expeditorului pentru faptele altei persoane _____	83
8.2. Situația asumării obligației de predare a bunurilor la destinație _____	84
8.3. Situația neglijenței în executarea expediției _____	84
8.4. Situația nerespectării indicațiilor comitentului referitoare la modul de transport _____	85
8.5. Termenul de prescripție pentru acțiunile derivând din contractul de expediție _____	85
JURISPRUDENȚĂ _____	85

Capitolul al IV-lea. Contractul de transport de marfă

pe căile ferate în trafic intern _____	96
§ 1. Sediul materiei _____	96
§ 2. Definiția contractului de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	97
§ 3. Părțile contractului de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	98
3.1. Transportatorul – parte la contractul de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	98
3.2. Expeditorul – parte la contractul de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	100

§ 4. Încheierea contractului de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	100
4.1. Comandarea transportului de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	100
4.2. Încheierea propriu-zisă a contractului de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	101
4.2.1. Predarea mărfii – condiție specială de validitate a contractului de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	101
4.2.2. Predarea documentului de transport – condiție specială de validitate a contractului de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	102
§ 5. Caracterile juridice ale contractului de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	104
§ 6. Efectele juridice ale contractului de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	105
6.1. Obligațiile principale ale expeditorului _____	106
6.1.1. Obligația de a anexa, la scrisoarea de trăsură, documentele necesare pentru îndeplinirea oricăror formalități ce ar trebui realizate înainte de predarea mărfurilor _____	106
6.1.2. Obligația de plată a prestației de transport _____	106
6.2. Obligațiile principale ale transportatorului _____	107
6.2.1. Obligația de a realiza transportul feroviar al mărfurilor _____	107
6.2.2. Obligația de a conserva marfa _____	108
6.2.3. Obligația de a ajunge la destinație cu respectarea termenului de executare a contractului de transport _____	108
6.2.4. Obligația de a elibera expediția _____	109
6.3. Obligațiile principale ale destinatarului _____	109
6.3.1. Obligația de a achita creanțele ce decurg din contractul de transport _____	110
6.3.2. Obligația de a descărca marfa din mijloacele de transport _____	110
6.3.3. Obligația de a curăța mijloacele de transport și de a realiza toate celelalte operațiuni menționate în art. 52 din Regulamentul privind transportul pe căile ferate din România, aprobat prin O.G. nr. 7/2005 _____	110
§ 7. Modificarea contractului de transport de marfă pe căile ferate în trafic intern _____	111
7.1. Modificarea contractului de transport de marfă pe căile ferate prin dispoziții ulterioare _____	111
7.1.1. Titularul dreptului de a modifica un contract de transport de marfă pe căile ferate prin dispoziții ulterioare _____	111

7.1.2. Conținutul dreptului de a modifica un contract de transport de marfă pe căile ferate prin dispoziții ulterioare	112
7.1.3. Exercițarea dreptului de a modifica un contract de transport de marfă pe căile ferate prin dispoziții ulterioare	113
7.2. Împiedicarea la executarea transportului	115
7.2.1. Modificarea contractului de transport în caz de împiedicare relativă la executarea transportului	116
7.2.2. Modificarea contractului de transport în caz de împiedicare absolută la executarea transportului	117
§ 8. Răspunderea contractuală a operatorului de transport feroviar	117
8.1. Răspunderea operatorului de transport feroviar pentru pierderea mărfurilor	119
8.2. Răspunderea operatorului de transport pentru avarierea mărfurilor	122
8.3. Răspunderea pentru depășirea termenului de executare a contractului de transport	122
§ 9. Acțiunea în angajarea răspunderii contractuale a operatorului de transport feroviar	123
JURISRUDEŢĂ	125

Capitolul al V-lea. Contractul de transport de marfă

pe căile rutiere în trafic intern	130
§ 1. Sediul materiei	130
§ 2. Definiția contractului de transport de marfă pe căile rutiere în trafic intern	131
§ 3. Părțile contractului de transport de marfă pe căile rutiere în trafic intern	132
3.1. Transportatorul – parte la contractul de transport de marfă pe căile rutiere în trafic intern	132
3.2. Expeditorul – parte la contractul de transport de marfă pe căile rutiere în trafic intern	133
§ 4. Încheierea contractului de transport de marfă pe căile rutiere în trafic intern	134
§ 5. Caracterele juridice ale contractului de transport de marfă pe căile rutiere în trafic intern	136
§ 6. Efectele contractului de transport de marfă pe căile rutiere în trafic intern	137
6.1. Obligațiile principale ale expeditorului	137
6.1.1. Obligația de a ambala marfa ce urmează a fi transportată	138

6.1.2. Obligația de predare a mărfii ce urmează a fi transportată	139
6.1.3. Obligația de a întocmi și preda documentul de transport	139
6.1.4. Obligația de a furniza documentele și informațiile necesare îndeplinirii formalităților vamale și altor categorii de formalități	140
6.1.5. Obligația de plată a prețului	140
6.2. Obligațiile principale ale transportatorului	141
6.2.1. Obligația de a prelua mărfurile ce urmează a fi transportate	141
6.2.2. Obligația de a verifica starea aparentă a mărfurilor și a ambalajului, precum și de a verifica exactitatea mențiunilor din scrisoarea de trăsură referitoare la numărul de colete, la marcajul și numerele lor	142
6.2.3. Obligația de a completa scrisoarea de trăsură	142
6.2.4. Obligația de a transporta marfa	143
6.2.5. Obligația de a conserva marfa de la momentul primirii acesteia și până la momentul eliberării sale	143
6.2.6. Obligația de a efectua transportul în interiorul termenelor convenite de părți sau al unui termen rezonabil	143
6.2.7. Obligația de a îndeplini formalitățile vamale și alte categorii de formalități	144
6.2.8. Obligația de a elibera marfa, adică de a preda marfa și al doilea exemplar al scrisorii de trăsură destinatarului	144
6.3. Principalele obligații ale destinatarului	145
6.3.1. Obligația de a plăti creanțele care rezultă din scrisoarea de trăsură	145
§ 7. Modificarea contractului de transport de marfă pe căile rutiere în trafic intern	145
7.1. Modificarea contractului de transport de mărfuri pe căile rutiere prin dispoziții ulterioare	146
7.1.1. Titularul dreptului de a modifica un contract de transport de mărfuri pe căile rutiere prin dispoziții ulterioare	146
7.1.2. Conținutul dreptului de a modifica un contract de transport de mărfuri pe căile rutiere prin dispoziții ulterioare	147
7.1.3. Exercițarea dreptului de a modifica un contract de transport de mărfuri pe căile rutiere prin dispoziții ulterioare	147
7.2. Împiedicarea la executarea transportului	148
7.2.1. Modificarea contractului de transport în caz de împiedicare relativă la executarea transportului	149

7.2.2. Modificarea contractului de transport în caz de împiedicare absolută la executarea transportului _____	150
§ 8. Răspunderea contractuală a operatorului de transport rutier _____	151
8.1. Răspunderea operatorului de transport rutier pentru pierderea mărfurilor _____	153
8.2. Răspunderea operatorului de transport rutier pentru avarierea mărfurilor _____	155
8.3. Răspunderea operatorului de transport rutier pentru nerespectarea termenului de transport _____	155
§ 9. Acțiunea în angajarea răspunderii contractuale a operatorului de transport rutier _____	156
JURISPRUDENȚĂ _____	157

Capitolul al VI-lea. Contractul de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	165
§ 1. Sediul materiei _____	165
§ 2. Definiția contractului de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	165
§ 3. Părțile contractului de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	166
3.1. Căraușul – parte la contractul de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	166
3.2. Încărcătorul – parte la contractul de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	167
§ 4. Încheierea contractului de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	167
4.1. Condiții de validitate ale contractului de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	167
4.2. Proba contractului de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	168
§ 5. Caracterele juridice ale contractului de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	172
§ 6. Efectele juridice ale contractului de transport de marfă pe căile maritime în trafic internațional _____	174
6.1. Obligațiile principale ale încărcătorului _____	174
6.1.1. Obligația de a preda marfa ce urmează a fi transportată _____	174
6.1.2. Obligația de a plăti navlul _____	175
6.2. Principalele obligații ale căraușului _____	175
6.2.1. Obligația de luare în primire a mărfii ce urmează a fi transportată _____	176
6.2.2. Obligația de conservare a mărfii _____	176

6.2.3. Obligația de a realiza deplasarea mărfii cu respectarea termenului stabilit	177
6.2.4. Obligația de livrare a mărfii	177
6.3. Principalele obligații ale destinatarului	178
6.3.1. Obligația de a plăti navlul	178
§ 7. Răspunderea contractuală a cărașului	178
7.1. Răspunderea cărașului pentru pierderea mărfurilor	179
7.2. Răspunderea pentru avarierea mărfurilor	180
7.3. Răspunderea pentru întârzierea la livrarea mărfurilor	181
§ 8. Acțiunea în angajarea răspunderii contractuale a cărașului	181
§ 9. Contractul de transport de mărfuri pe căile maritime și contractul de navlosire a navei maritime	182
9.1. Contractul de navlosire a navei maritime. Sediul materiei	182
9.2. Contractul de navlosire a navei maritime. Definiție generală. Tipuri de contracte	183
9.3. Principalele efecte juridice ale contractului de navlosire a navei maritime	185
9.4. Relația dintre contractul de transport de mărfuri pe căile maritime și contractul de navlosire a navei maritime	186
JURISPRUDENȚĂ	187

Capitolul al VII-lea. Contractul de transport de marfă

pe căile aeriene în trafic internațional	191
§ 1. Sediul materiei	191
§ 2. Definiția contractului de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	192
§ 3. Părțile contractului de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	192
3.1. Transportatorul – parte la contractul de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	193
3.2. Expeditorul – parte la contractul de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	193
§ 4. Încheierea contractului de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	194
4.1. Condiții de validitate ale contractului de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	194
4.2. Proba contractului de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	195
§ 5. Caracterele juridice ale contractului de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	198

§ 6. Efectele contractului de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	199
6.1. Obligațiile principale ale expeditorului	200
6.1.1. Obligația de predare a mărfii ce urmează a fi transportată	200
6.1.2. Obligația de a întocmi și preda documentul de transport	200
6.1.3. Obligația de a furniza documentele și informațiile necesare îndeplinirii formalităților vamale și altor categorii de formalități	201
6.1.4. Obligația de plată a prețului	202
6.2. Obligațiile principale ale transportatorului	202
6.2.1. Obligația de a prelua mărfurile ce urmează a fi transportate	202
6.2.2. Obligația de a verifica starea aparentă a mărfurilor	203
6.2.3. Obligația de a întocmi chitanța de primire a mărfii	203
6.2.4. Obligația de a transporta marfa	203
6.2.5. Obligația de a conserva marfa în timpul transportului	204
6.2.6. Obligația de a efectua transportul în interiorul termenului convenit de părți	204
6.2.7. Obligația de a îndeplini formalitățile vamale și alte categorii de formalități	204
6.2.8. Obligația de a livra marfa	205
6.3. Principalele obligații ale destinatarului	205
6.3.1. Obligația de a plăti costurile aferente transportului	205
§ 7. Modificarea contractului de transport de marfă pe căile aeriene în trafic internațional	206
7.1. Titularul dreptului de a modifica un contract de transport de mărfuri pe căile aeriene prin dispoziții ulterioare	206
7.2. Conținutul dreptului de a modifica un contract de transport de mărfuri pe căile aeriene prin dispoziții ulterioare	206
7.3. Exercițarea dreptului de a modifica un contract de transport de mărfuri pe căile aeriene prin dispoziții ulterioare	207
§ 8. Răspunderea contractuală a transportatorului aerian	207
8.1. Răspunderea transportatorului pentru pierderea mărfurilor	209
8.2. Răspunderea transportatorului aerian pentru avarierea mărfurilor	211
8.3. Răspunderea transportatorului aerian pentru nerespectarea termenului de transport	211
§ 9. Acțiunea în angajarea răspunderii contractuale a transportatorului aerian	211
JURISPRUDENȚĂ	214

Capitolul al VIII-lea. Contractul de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	225
§ 1. Sediul materiei	225
§ 2. Definiția contractului de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	225
§ 3. Părțile contractului de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	229
3.1. Transportatorul – parte la contractul de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	229
3.2. Expeditorul – parte la contractul de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	230
§ 4. Încheierea contractului de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	230
4.1. Condiții de validitate ale contractului de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	230
4.2. Proba contractului de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	231
§ 5. Caracterele juridice ale contractului de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	235
§ 6. Efectele juridice ale contractului de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional	238
6.1. Obligațiile principale ale expeditorului	238
6.1.1. Obligația de a furniza transportatorului anumite indicații referitoare la mărfurile ce urmează a fi transportate	238
6.1.2. Obligația de a preda transportatorului documentele ce trebuie să însoțească marfa ce urmează a fi transportată	239
6.1.3. Obligația de a preda marfa ce urmează a fi transportată	240
6.1.4. Obligația de a ambala marfa ce urmează a fi transportată	242
6.1.5. Obligația de a marca și eticheta în mod corespunzător marfa ce urmează a fi transportată	242
6.1.6. Obligația de a încărca, arima și cala mărfurile ce urmează a fi transportate	243
6.1.7. Obligația de a plăti sumele datorate, prevăzute în contractul de transport	243
6.2. Principalele obligații ale transportatorului	243
6.2.1. Obligația de a pune la dispoziție o navă aptă să efectueze transportul convenit	244

6.2.2. Obligația de luare în primire a mărfii ce urmează a fi transportată _____	244
6.2.3. Obligația de conservare a mărfii _____	245
6.2.4. Obligația de a realiza deplasarea de marfă cu respectarea termenului stabilit _____	246
6.2.5. Obligația de livrare a mărfii _____	246
6.3. Principalele obligații ale destinatarului _____	247
6.3.1. Obligația de a plăti navlul și alte creanțe _____	247
§ 7. Modificarea contractului de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional _____	247
7.1. Modificarea contractului de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional prin dispoziții ulterioare _____	247
7.1.1. Titularul dreptului de a modifica un contract de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional prin dispoziții ulterioare _____	248
7.1.2. Conținutul dreptului de a modifica un contract de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional prin dispoziții ulterioare _____	249
7.1.3. Exercițarea dreptului de a modifica un contract de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional prin dispoziții ulterioare _____	249
7.2. Împiedicarea la executarea transportului _____	250
§ 8. Răspunderea contractuală a transportatorului întemeiată pe contractul de transport de marfă pe căile navigabile interioare în trafic internațional _____	250
8.1. Răspunderea transportatorului pentru pierderea mărfurilor _____	253
8.2. Răspunderea pentru avarierea mărfurilor _____	256
8.3. Răspunderea pentru întârzierea la livrarea mărfurilor _____	257
§ 9. Acțiunea în angajarea răspunderii contractuale a transportatorului _____	258
JURISPRUDENȚĂ _____	259
Bibliografie _____	266